

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *n.ö.*

Cím: *Milyen lesz a vendéglői ellátás*

Forrás: *Bpesti Hírlap*

Bp.

(Hely)

1916 IX) 23

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

Milyen lesz a vendéglői ellátás?

A hivatalos lap tegnapi számában közölt rendelet, a mely a két szigorú hústalan és az egy zsir-talan napot elrendelte, fölvetette azt a kérdést: mi-lyen lesz a vendéglői ellátás? A magánháztartásokat alapjában nem érinti az új intézkedés, mert legfől-kebb az áru beszerzési nehézségei szaporodtak meg, de ezek az akadályok leküzdhetők. A vendéglői el-látás azonban hétfőtől kedve gyökeresen megválto-zik. Budapesten körülbelül ötvenezer ember élkezik vendéglőben — a háboru óta sok család felosztotta háztartását — és így e kérdés fölött nem lehet egy-könnyen napirendre térni. Illetékes helyekre fordul-tunk információért és meglepetve tapasztaltuk, hogy még a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. A ven-déglősök zavartan néznek a jövő elébe és iparuk pusztulását látják. A külföldi példák nem vigasztal-ják őket, állításuk szerint e tekintetben Magyaror-szág helyzete egészen speciális. A főváros tanácsa felé tekintenek, a megoldást onnan várják. A fővá-ros urai pedig csak most dolgoznak a *vendéglői ren-deleten*.

Mindenekelőtt több előkelő étterem tulajdono-sát keressük föl. A válasz mindenütt negatív volt. Egyelőre várnak, a főváros szabályozó rendeletétől teszik függővé az étlap kérdését. A főváros közéleti-mezési osztályához utasítottak, a honnan is vár-ják a megfelelő rendelkezéseket.

A közéleti-mezési ügyosztályban ezt a reszsortot Székelykőcs Szilárd főjegyzőnek osztották ki, a ki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Most dolgozunk a vendéglői rendeleten, a mely kiegészítése lesz a belügyminiszter tegnapi már ismeretes rendeletének. Mi csak a meghatározott ke-reteken belül fogunk mozogni és a megadott hely-

zeiben a legmegfelelőbb intézkedéseket akarjuk életbeléptetni. Mindenekelőtt a *menü-rendszert való-sítjuk meg*. Déiben leves, hus főzelékkel és tészta lesz, este pedig előétel és tészta. Ezen kereten belül az egyes vendéglősök szabadon intézkedhetnek. Az adagokat hatóságilag megállapított mennyiségben szabad majd felszolgálni. A főzelék kiszolgálásáról is gondoskodunk, külön díjak felszámítása tilos lesz.

— A rendeletet mikor bocsátja ki a főváros? — kérdeztük.

— A *jövő héten*. Azt hiszem, hogy *szerdén* már megjelenik. Hétfőtől kezdve, természetesen, a vendéglősöknek már szigorúan ragaszkodni kell a kormány intézkedéséhez.

A vendéglősök tehát a fővárostól se kapják meg a kibontakozás módját, mégis csak a pillanat-nyi megoldás marad a számukra. *Glück* Frigyes, a vendéglősök ipartársulatának elnöke igen érdekesen vázolta munkatársunknak a beálló helyzetet:

— A rendeletet kénytelen vagyok egészen egyoldalunak tartani. Mintha az éle a vendéglősök ellen irányulna. Budapesten a lakosság arányszámá-hoz mérten igen kevés azoknak a száma, a kik ven-déglőbe élkezik. A vidéken pedig ez a szám még inkább csökken. Most már a takarékoskosságot úgy akarják megkezdni, hogy ezt az elenyésző kisebb-séget szorítják a mérsékletességre. Ha igazán a ki-mondott cél lebeg a szemük előtt, a *magánháztartá-sokra is terjesszék ki a rendelet hatását*. Most hosz-sabb időt töltöttem külföldön és ott már megvaló-sították ezt az ideát. Az igaz, hogy a mi közönsé-günkkel nehéz boldogulni. Másutt azért hoznak ren-deleteket, hogy ezeket végrehajtsák, nálunk pedig, hogy kijátszák. Egy kis példa talán jobban megvilá-gítja a gondolatomat. Nem régen történt Munkhen-

ben. Egy német festő elvett egy magyar leányt. Az asszony fölhevítte magához a szakácsnét és azt mondta:

— Én hus nélkül nem tudok élni! Minden hus-talan nap előtt beszerzünk elegendő húst és így az-tán segítünk a bajon...

Tovább nem folytathatta, mert a szakácsnő félbeszakította:

— *En itt egy percig se maradok! Én német szakácsnő vagyok és tudom, hogy a házarak mivel tartozom! Én nem csapom be az államot. Nekünk takarékoskodni kell!*

És otthagyla a helyét. Nálunk ez nem történ-hetik meg, nekünk *büntetésekkel kellene dolgoz-nunk*. Ha egy-két asszonyt szigorúan megbüntetné-nek, a többi a rendeletet betartaná.

— A főváros menürendszerét akar...

— A vendéglősök már régen gondoltak erre, de a *közönségnek nem tetszett*. Menürendszer csak ott fizeti ki magát, a hol sok az állandó vendég. Például a szállókban. Már reggel tudják, hogy hány adagra van szükség. A háboru alatt sok vendéglős becsukott. Nincs bor, nincs sör, nem érdemes az üzemet fentartani. *Most még több bucsut mond az iparnak*. A szállók majd menüt adnak, de csak az ott lakó vendégeiknek. Azt hiszem így alakul majd ki a jövő képe.

— Különösen a sok főzelék adására akarja szorítani a város a vendéglősöket.

— Ezt az akciót nem most kellene megkez-deni, hanem már akkor életbeléptethették volna, a mikor én farszíroztam. Ezelőtt tizenöt évvel propo-náltam, hogy öntözhető telepeket csináljanak. Most lenne elegendő főzelék. Könnyű a fővárosnak elren-delni a főzeléktálalást, de a vendéglős nem jut a

zöltségfélékhez. Messziről kell idehozni.

— Ugy-e bár ez a rendelet a híres zsíros magyar konyha halálát jelenti?

— Én nem vagyok ezen az állásponton. Ez csak átmeneti jellegű intézkedés és a *magán háztartások fenntartják a régi állapotokat*. Eddig azt mondták az emberek, hogy nem megyünk a kórházba, mert ott rossz a koszt. Most a kórház mellé odakerül még a vendéglő is. *De hiszen még a zsirtalan napra is tudunk húst adni*. Nyárson vagy rostonsaját zsirjában kisütjük a sületet. Marhahúst főzünk, benne téslát és így levest, húst, téslát is kapunk. *A hal csak husnapokon számít husnak*. A hústalan napokon a hallal tudunk operálni. A szakácsművészet a rendelkezésére álló csekély választékból is tud izletes és választékos eledeleket előállítani.

— Az új rend mégis csak közeledés lesz a tulajdos, mártásos francia konyhához és a nagyon egyszerű német ellátáshoz?

— Ha már ennyire belemegyünk a kérdés tárgyalásába, figyelembe kell venni az éghajlat és a gazdasági viszonyokat. Az igaz, hogy mi sok zsirral főzünk, de sok zsirra volt szükség Norvégiában és Svédországban. A hol nagy a hidegség, ott az emberek zsirt használnak. Északnémetország konyhája egészen más, mint Rélnémetországé. A gazdasági kérdés befolyását éppen a határainkon látjuk. Szerbi még több zsirral főz, mint mi, és ennek az okát nekünk különösen megmagyarázni. Törökországban máig alig főznek zsirral. *A magyar konyha kifogja helyezni ezt a kis intermezzót és megfogja tartani sajátosságait*. Lesz még a háború után is elég gyomor-bajos ember.

Glück Frigyes még kijelentette, hogy e percben nem tudja az ipartestület közelebbi terveit, mert ekkor idő óta nem vesz aktív részt a testület vezetésében. Lemondott az elnökségről és most adja át az iratokat. Valószínű, a testület hamarosan tárgyalni fogja ezt a fontos kérdést.

(p. ö.)